

Heeft voeropname relaties met speendiarree?

Erik Bruininx en Carola van der Peet-Schwering, PV

De individuele voeropname van biggen gedurende de eerste dagen na spenen lijkt een belangrijke rol te spelen bij het ontstaan van speendiarree. Op het PV wordt met behulp van voerstations onderzocht of dit werkelijk zo is.

Speendiarree is nog steeds een veelvuldig optredend probleem in de Nederlandse varkenshouderij. Gevolgen van speendiarree zijn minder goede technische resultaten (lagere groei, hogere voederconversie en een te hoge uitval) en extra medicijngebruik. Speendiarree is een factorenziekte, wat betekent dat niet één specifieke factor als dé oorzaak van speendiarree aangewezen kan worden. Vaak is het een combinatie van meerdere factoren, zoals voeding, hygiëne en klimaat. Voedingsonderzoek naar relaties met speendiarree was tot nu toe met name gericht op aanpassing van het voer aan de verteringscapaciteit van jonge biggen (grondstofkeuze). Steeds meer blijkt dat de voeropname zelf, gedurende de eerste dagen na spenen, van belang is voor het wel of niet optreden van speendiarree. Niet alleen de hoeveelheid voer die een big opneemt lijkt hierbij van belang, maar ook de manier van vreten kan van invloed zijn. Onderzoek heeft aanwijzingen opgeleverd dat de gebeurtenissen rondom spenen een grote belasting vormen voor jonge biggen. Een reactie hierop kan zijn dat sommige biggen gedurende de eerste dagen na spenen geen voer opnemen en zich vervolgens gaan over-

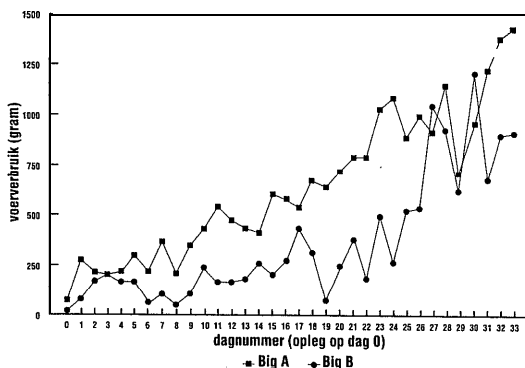
eten. Deze biggen zijn waarschijnlijk extra gevoelig voor speendiarree. Ook lijkt het waarschijnlijk dat biggen die hun dagelijkse voeropname verspreiden over een hele dag minder gevoelig zijn voor speendiarree dan biggen die alles in één keer opnemen.

Voerstations

Om na te gaan of de relaties tussen voeropname (hoeveelheid én manier van vreten) en speendiarree ook werkelijk bestaan, wordt op het Proefstation voor de Varkenshouderij gebruik gemaakt van voerstations. Met behulp van een voerstation kan van elke individuele big in een hok elk bezoek aan de voerbak (inclusief de hoeveelheid opgenomen voer) worden vastgelegd.

Tot nu toe was al het voedingsonderzoek bij gespeende, biggen gebaseerd op groepsgegevens. In de praktijk blijkt vaak dat slechts enkele biggen in een hok verschijnselen van speendiarree vertonen. Dit komt amper (zeker bij een milde diarree) tot uitdrukking in die groepsgegevens. Voerstations bieden nu de mogelijkheid om juist de voeropnamekenmerken van die zieke biggen te bestuderen én te vergelijken met de voeropnamekenmerken van gezonde biggen. Figuur 1 is gebaseerd op gegevens van voerstations en geeft een voorbeeld van het verloop van de dagelijkse voeropname van twee biggen, in een groep gehuisvest.

Met behulp van voerstations kan de speendiarreeproblematiek gerichter worden bestudeerd zonder dat dieren individueel gehuisvest hoeven te worden. Individuele huisvesting op zich kan de voeropname ook al beïnvloeden en is dus niet gewenst. Vanaf het moment dat de voeropnamepatronen van zowel zieke als gezonde biggen in kaart zijn gebracht, kan gezocht worden naar mogelijkheden om de voeropnamepatronen van gevoelige biggen de gewenste richting in te sturen. Wellicht bieden voersamenstelling, voervorm of oplegstrategieën hiertoe mogelijkheden. ■

Figuur 1: Dagelijks voerverbruik (gram/big/dag) van twee gespeende biggen gedurende de opfokperiode.